

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 59 (1)

IZDAN 1. MAJA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5835.

Dionys Ferenczi, Budimpešta.

Sprava za gašenje vatre.

Prijava 16. juna 1926.

Važi od 1. aprila 1928.

Traženo pravo prvenstva od 1. februara 1926. (Ugarska.)

Pronalazak se odnosi na spravu za gašenje vatre, kod koje usled hemijske reakcije raznih kemijskih supstancija, koje se nalaze u rezervoaru aparate, postaju gasovi ili pare, usled kojih nastupa štrcanje tečnosti za gašenje iz rezervoara.

Kod ovakvih sprava za gašenje je uobičajno, da otvor upotrebljen za punjenje rezervoara služi istovremeno za prijem sastavnih delova koji stavljaju aparat u dejstvovanje; dalje su svi sastavni delovi za stavljanje aparata u dejstvovanje i za prijem staklenog rezervoara za reakcijsku tečnost postavljeni na zajedničkom elementu tako da se mogu rasklapati.

Prema pronalasku je otvor za punjenje rezervoara i za prijem dejstvujuće sprave namešten u poklopcu ekscentrično u takvom kosom položaju da uzdužna osovina nosećeg elementa kao i osovina sa tim elementom vezanih sastavnih delova zauzima kosi položaj prema uzdužnoj osovini rezervoara. Time je omogućeno prosto a sigurno dejstvovanje sprave, pošto se sprava za vreme upotrebe može dizati pod uglom, koji je najpovoljniji za dejstvovanje.

Radi sigurnog dejstvovanja sprave i u cilju razbijanja staklenog rezervoara, koji sadrži materije za hemisku reakciju, lomljivi delovi aparata dejstvuju na gornjem delu staklenog suda i na jednom prema njemu ležećem mestu, tako da se prvo lomi stakleni sud na donjem kraju i to razbijanje postupno ide na gore, čime se sigurno po-

stiže potpuno razbijanje staklenog suda. Donji zatvoreni deo staklenog suda se istakotako slomi, tako da materija iz istog ide potpuno u rezervoar aparata. To se postiže time, da se stakleni rezervoar stavi u jednu noseću cev, pri čemu ga ista tesno okoljava uzduž njegovog omotača; cev je na donjem delu probušena; njena podnožna ploča je snabdevena sa otvorom za prolaz udarnog tanjira.

Ostali karakteristični znaci sprave za gašenje prema ovom pronalasku objašnjeni su na osnovu sledećeg detaljnog opisa, u kome je na priloženom nacrtu u vertikalnom poprečnom preseku kao primer pokazan jedan oblik izvodjenja pronalaska odn. nosećeg t. j. ručnog aparata za gašenje vatre.

Sud 1 služi za prijem soli potrebne za gašenje kao i za vodu. Isti ima dršku 2. U zasvedenom poklopcu 3 suda 1 načinjen je izvan njegovog centra jedan otvor 4. U otvoru 4 nalazi se naglavak 5, koji s jedne strane služi za držanje svih sastavnih delova za rad aparata a sa druge strane kroz veći srednji otvor istog puni se sud 1. Prema pronalasku je naglavak tako namešten da je uzdužna osovina u njemu raspoređenih delova upravljena koso prema uzdužnoj osovini suda 1, kao što se to jasno vidi iz slike. Naglavak 5 ima na unutrašnjoj strani a na gornjem svom delu 8, zavrtnajske zavojke i tom gornjem delu 8 naglavka 5 može se uvrtnuti navrtka 9, koja je načinjena kao zaključni poklopac.

Navrtka 9 ima radialnu flanšu 10, koja je sa donje strane u blizini svoje obimne ivice, snabdevena žljebom 11. Ovaj se žljeb puni bilo kakvim zaptivnim metalom 12. Gornja ivica naglavka 5 načinjena je klinasto u poprečnom preseku i na ovaj način nastala oštrica 13 ulazi u metal 12, usled čega imamo uvek sigurno zaptivanje pri zatvaranju otvora naglavka 5. Kroz provrt 14 navrtke 9 provučena je udarna poluga 15, pri čemu je provrt zaptiven pomoću zaptivačke čaure 16. Poluga 15 nosi na gornjem kraju dugme 17 a na donjem kraju ima prsten 18, kojim se sprečava potpuno izvlačenje odns. ispadanje poluge 15 iz provrta 14 navrtke 9. Udarne poluga 15 ima na donjem kraju kapicu 19, o kojoj će doznije biti govora.

Aksialna flanša 20 navrtke 9 ima unutarne zavrtanjske zavoјke u koje se može uvrstiti prsten 22 sa odgovarajućim zavrtanjskim zavoјcima. Ovaj zavrtanjski prsten 22 utvrđen je na kraju duguljaste uzengije 21, koja nosi dva prstena 23, 23 koji s jedne strane sprečavaju bočno izvlačenje noseće cevi 25, koja služi za prijem zatvorenog staklenog suda 24 u obliku cevi a s druge strane za pravo i centralno vodjenje iste. Unutarnji prečnik noseće cevi 25 skoro isto toliko je veliki kao i spoljni prečnik staklenog suda 24, usled čega pri umetanju staklenog suda 24 u noseću cev 25 nastaje izvesno trenje koje onemogućava lako ispadanje staklenog suda 24 i time slučajno razbijanje cevi 24.

Iz ovog razloga može se na dnu noseće cevi 25 postaviti podesna spiralna opruga. Na donjem delu noseće cevi 25 predviđeni su otvori 26, kroz koje može izlaziti tečnost iz staklenog suda 24 ako se ista slomi. Noseća cev 25 ima na donjem delu podnožnu ploču 27, koja radi pravilnijeg naleganja staklenog suda 24 ima centralno izdubljenje, kroz koje malo izbija donji kraj staklenog suda 24. Gornji kraj 28 staklenog suda 24 načinjen je konično i prema tome je načinjena i kapica 19, koju pokreće poluga 15.

Aparat dejstvuje nesmetano i u slučaju, ako se stakleni sud 24 nepažnjom stavi naopak u noseću cev 25.

Prečnik udarnog tanjira 30 isto toliko je veliki ili veći od prečnika izdubljenja u podnožnoj ploči 27, čime se ista zatvara čim se stakleni sud 24 slomi i time sprečava ispadanje slomljenih parčadi stakla.

Naglavak 5 ima jedan bočni nastavak 31, koji služi za nošenje ispusnog siska 32 i ispusne cevi 33. Ispusna cev 33 ide skoro do dna suda 1; na donjem kraju zašti-

ćena je rešetkom 34. Gornji kraj cevi 35 savijen je i sisak 32 postavljen tako, da izlazeći mlaz tečnosti zaklapa skoro ugao od 45° sa horizontalom.

Sisak 32 odns. cev 33 mogu usled njihove konstrukcije i rasporeda biti držane stalno otvoreni čime je obezbedjeno nesmetano isparavanje i širenje tečnosti u sudu 1.

Upotreba aparata je sledeća:

Sud 1 se drži za dršku 2 levom rukom a desnom udari jako na dugme 17 poluge 15. Kapica 19, utvrđjena za polugu 15, dolazi na kraj 28 staklenog suda 24 i isti gura prema udarnom tanjiru 30. Pri tom se stakleni sud 24 slomi, kao što je već opisano. Iz slomljenog staklenog suda 24 teče tečnost u sud 1, a parčad stakla ostaje u nosećoj cevi 25.

Za ponovo punjenje aparata i dovođenje istog u stanje za rad odvrće se navrtka 9, tako da se da istom može izvući uzengija 21 sa pripadajućim delovima. Po uklanjanju parčadi stakla iz noseće cevi 25 u istu se unosi novi stakleni sud 24.

Uzengija 21 se po predhodnom izvlačenju poluge 15 opet navrće u navrtki 9 i po punjenju suda 1 kroz otvor 4 naglavka 5 navrtka se po unošenju uzengije 21 kroz otvor 4 u naglavak 5 opet zavrće.

Sprava se može pomoću dugmeta 17 obesiti o kakav nosač i obezbediti plombom izmedju nosača i poluge 15. Pošto je aparat pomoću dugmeta 17 obešen, poluga 15 uvek stoji u izvučenom položaju. Na ovaj se način sprečava slučajno ili namerno stavljanje u dejstvo aparata.

Patentni zahtevi.

1. Sprava za gašenje vatre kod koje služi otvor za punjenje rezervoara sprave istovremeno i za prijem dejstvujućih sastavnih delova i je opremljen sa naglavkom (5) u koji se uvrće zajednički noseći element za udarne sastavne delove i delove za prijem staklenog suda (24) koji sadrži materijal za hemisku reakciju naznačena time, što je otvor (4) za punjenje rezervoara i za prijem dejstvujućih delova smešten ekscentrično na poklopcu (3) u takvom kosom položaju da uzdužna osovina nosećeg elementa (5) kao i osovina sa tim elementom vezanih sastavnih delova zauzima kosi položaj prema uzdužnoj osovini rezervoara.

2. Sprava za gašenje po zahtevu 1 kod koje je zajednička noseća navrtka (9) udarnih delova i delova koji nose stakleni sud (24) snabdevena radialnom flanšom (10) naznačena time što radialna flanša (10) zajedničke noseće navrtke (9) nosi na

mestu, gde se dodidruje sa naglavkom (5) u otvoru (4) rezervoara, metalno zaptiva- nje (12).

3. Sprava za gašenje požara po za- htevima 1 i 12 naznačena time, da je za prijem staklenog suda (24) predviđena noseća cev (25) koja ga tesno opkoljava uzduž njegovog omotača i čiji donji deo je probušen i njena podnožna ploča (27) opremljena sa otvorom za propust udar- nog tanjira (30).

4. Sprava za gašenje požara prema zahtevima 1—3 kod koje je sastavni deo za nošenje staklenog suda (24) formiran kao dvokraka uzengija (21) naznačena ti- me, što su na kracima uzengije 21 mestimi-

čno prsteni 23, 23 za nošenje i vodjenje u koje se može uvući sa trenjem cev (25) za nošenje staklenog suda (24).

5. Sprava za gašenje po zahtevima 1— 4 kod koje je na poprečnom kraku (29) uzengije postavljen udarni tanjir (30) na- značena time, što se podnožni otvor cevi (25) za nošenje staklenog suda (24) u momentu funkcionisanja aparata zatvara udarnim tanjirom (30).

6. Nosač naročito za sprave za gaše- nje požara po zahtevu 1 naznačen time da je isti snabdeven zupcima za nošenje udarne poluge (15) pri čemu zupci služe kao oslonac za dugme (17) udarne polu- ge.

